

Recente adviesgeschillen

SLUITING VAN SCHOLEN

Recent zijn aan de geschillencommissie twee adviesgeschillen voorgelegd over de sluiting van scholen vanwege terugloop van het leerlingaantal. In beide geschillen deed de geschillencommissie uitspraak. Op 5 juli 2017 oordeelde zij dat het besluit tot sluiting van een nevenvestiging van de basisschool niet in stand kon blijven. Op 18 juli 2017 oordeelde de commissie echter in het andere geschil dat de sluiting van de basisschool door mocht gaan. **Hilde Mertens**

Sluiting van een kleine nevenvestiging

Het leerlingaantal van de nevenvestiging van een basisschool is gezakt onder de opheffingsnorm van 23 leerlingen. Daarom wil het bevoegd gezag de nevenvestiging sluiten. Tijdens een informatiebijeenkomst deelt het bevoegd gezag zijn voornemen tot sluiting mee aan de ouders en bevestigt dit vervolgens in een brief aan de ouders van de leerlingen. Daarna heeft het bevoegd gezag het overleg over de sluiting met de mr gevoerd. De mr adviseerde negatief maar het bevoegd gezag besloot zonder nader overleg met de mr om de nevenvestiging toch te sluiten.

De mr ging naar de geschillencommissie met het verzoek uit te spreken dat het besluit om de vestiging te sluiten niet in stand kan blijven.

Uitspraak

De geschillencommissie wees het verzoek van de mr toe, omdat het voornemen tot opheffing al aan de ouders was meegedeeld voordat het overleg met de mr was opgestart. Dat is in strijd met artikel 17 aanhef en onder a Wms, dat voorschrijft dat het bevoegd gezag advies moet vragen op een zodanig tijdstip dat het advies van wezenlijke invloed kan zijn op de besluitvorming. De geschillencommissie acht de

opheffing van een school zó ingrijpend, dat de mr daar in een zo vroeg mogelijk stadium bij betrokken moet worden. Ook overwoog de geschillencommissie dat het bevoegd gezag na het negatieve advies van de mr in strijd met artikel 17 aanhef en onder d Wms verzuimd had om de mr in de gelegenheid te stellen nader overleg met hem te voeren alvorens een besluit te nemen. Al vanwege deze gebreken in de besluitvorming oordeelde de geschillencommissie dat de belangen van de mr dermate ernstig geschaad zijn dat het opheffingsbesluit niet in stand kan blijven.

Sluiting van een kleine basisschool

Het bevoegd gezag kampt al enige jaren met een teruglopend leerlingaantal. In verband daarmee is een onderzoek naar de levensvatbaarheid van de kleine scholen van het bevoegd gezag gestart. Er zijn onder meer ouderavonden en mr-vergaderingen gehouden en er is met een ander schoolbestuur tevergeefs gesproken over samenwerking. Ook is er met instemming van de gmr een beleidsdocument, Procesplan genaamd, over de toekomst van de kleine scholen van het bevoegd gezag opgesteld. Daarin is sluiting van de basisschool in kwestie als een van de scenario's genoemd. Verder heeft

het ministerie van OCW geen toestemming gegeven om de betrokken school bij wijze van experiment over te dragen aan de Verenigde Zelfstandige Dorpsscholen. De mr adviseerde negatief over de sluiting, stapte naar de geschillencommissie en vroeg deze het bevoegd gezag op te dragen de school nog een schooljaar open te houden om zo een overgang naar de Verenigde Zelfstandige Dorpsscholen mogelijk te maken.

Uitspraak

De geschillencommissie wees het verzoek van de mr af. Volgens de commissie was de gevolgde procedure om tot het besluit te komen voldoende geweest. Wat de inhoud van het besluit betreft, oordeelde de commissie dat de discussie tussen het bevoegd gezag en de mr gaat over zaken die al zijn vastgelegd in het Procesplan, waar de gmr mee heeft ingestemd. Het beleid in dat Procesplan laat onvoldoende ruimte voor deze aanvullende discussie met de mr. Daarom heeft het bevoegd gezag in afwijking van het advies van de mr mogen besluiten tot sluiting. Een overgang van de school naar de Verenigde Zelfstandige Dorpsscholen ligt volgens de geschillencommissie niet in de lijn der verwachting, omdat het ministerie van OCW recent heeft aangegeven dat er voorlopig geen andere scholen tot dit experiment mogen toetreden. Daarom ziet de commissie geen reden het bevoegd gezag te verplichten de school nog een jaar open te houden.

Commentaar

Belangrijke punten

De geschillencommissie heeft vaker uitspraak gedaan in adviesgeschillen over de sluiting van kleine scholen. Kijkend naar die uitspraken, heeft zij bij haar oordeel

of de sluiting wel of niet in stand kan blijven rekening gehouden met de volgende punten:

- Is de prognose van het leerlingaantal in relatie tot de opheffingsnorm zodanig dat de school nog bekostigd wordt?
- Is het besluit conform het in overleg met de medezeggenschap vastgestelde beleid ten aanzien van instandhouding, fusie, sluiting en spreiding van scholen?
- Is de besluitvorming zorgvuldig geweest, namelijk zijn de medezeggenschapsorganen tijdig en op juiste wijze betrokken in het besluitvormingstraject?

Geen instemmingrecht maar adviesrecht bij sluiting

Sluiting van een school valt op grond van artikel 11 onder c Wms onder de adviesbevoegdheid van de mr. Dat wordt wel eens als vreemd gezien, omdat voor de fusie van een school met een andere school geen adviesrecht maar instemmingrecht van de mr geldt. Het verschil houdt verband met de invoering van de fusietoets in het onderwijs per 1 oktober 2011. Toen is de Wms gewijzigd waardoor het tot dan geldende adviesrecht van de mr ten aanzien van fusie is gewijzigd in instemmingrecht. In het voorjaar 2017 heeft de staatssecretaris van OCW in antwoord op vragen uit de Tweede Kamer herhaald dat hij geen aanleiding ziet voor instemmingsrecht bij sluiting van een school. Wel moeten ouders, leerlingen en personeel volgens de staatssecretaris in een vroeg stadium worden betrokken bij een dergelijk besluit.

Handreiking mr ingeval van fusie of sluiting van de scholen

Op verzoek van de staatssecretaris van OCW en in overleg met de geschillencommissie en het onderwijsveld, heeft

het Expertisecentrum van Onderwijsgeschillen een handreiking opgesteld, die de mr kan volgen als zijn bevoegd gezag een fusie of sluiting van de school overweegt. De (g)mr (en/of de personeels- of oudergeleding) kan op grond van het initiatiefrecht in de Wms een voorstel doen voor een alternatief plan voor de fusie of sluiting. De procedure die de (g)mr hierbij kan volgen, staat beschreven in de Handreiking aan de mr voor het voorstellen van alternatieven bij fusie of sluiting van een school. Ook staat in deze handreiking wat de procedure kan zijn als het bevoegd gezag het alternatief van de (g)mr afwijst. De handreiking is geactualiseerd in april 2017 en te vinden op <https://onderwijsgeschillen.nl/actueel/fusie-sluiting-school-vernieuwde-handreiking-aan-mr-voor-voorstellen-van-alternatieven>. <

INFO

MEER INFORMATIE

Landelijke Commissie voor Geschillen WMS, uitspraken d.d. 5 juli 2017 inzake 107643, d.d. 18 juli 2017 inzake 107756, d.d. 15 april 2014 inzake 106088, d.d. 10 juni 2013 inzake 105764 en d.d. 29 juli 2011 inzake 105040. Zie www.onderwijsgeschillen.nl

OVER DE AUTEUR

Mr. Hilde Mertens is directeur/bestuurder van de Stichting Onderwijsgeschillen te Utrecht.